

1. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף פא עמוד א

אמר אביי: השתא דאמר רב כהנא הכי, ותנא מתניתא איפכא, אנא נעביד לחומרא. אביי דייר גולפי. רבא דייר קנה. אמר אבין: סקבא דשתא - ריגלא.

2. רש"י מסכת קידושין דף פא עמוד א

סקבא דשתא ריגלא - ריעוע של ימות השנה ליחוד ולעבירה ימות הרגל שיש קבוצת אנשים ונשים לשמוע דרשה ונותנים ונושאים זה עם זה סקבא דדרישדור"א בלע"ז כמו דמסקב להו לחמרייהו (ב"מ דף כז:).

3. רמב"ם הלכות יום טוב פרק ו הלכה כא

חייבין בית דין להעמיד שוטרים ברגלים שיהיו מסבבין ומחפשין בגנות ובפרדסים ועל הנהרות כדי שלא יתקבצו לאכול ולשתות שם אנשים ונשים ויבואו לידי עבירה, וכן יזהירו בדבר זה לכל העם כדי שלא יתערבו אנשים ונשים בבתיהם לשמחה, ולא ימשכו ביין שמא יבואו לידי עבירה.

מגיד משנה הלכות יום טוב פרק ו הלכה כא

חייבים בית דין להעמיד וכו'. זה למד רבינו מדאמר אביי בשלהי קדושין (דף פ"א.) אמר אביי סקבא דשתא ריגלא וכו':

4. שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תקכט סעיף ד

[ה*] חייבים ב"ד להעמיד שוטרים ברגלים, שיהיו משוטטים ומחפשים בגנות ובפרדסים ועל הנהרות שלא יתקבצו שם לאכול ולשתות אנשים ונשים, ויבואו לידי עבירה; (כב) וכן יזהירו בדבר זה לכל העם, שלא יתערבו אנשים ונשים בבתיהם בשמחה ולא ימשכו ביין, שמא יבואו לידי עבירה; אלא יהיו כולם קדושים.

5. ביאור הגר"א אורח חיים סימן תקכט סעיף ד

חייבים כו'. כמ"ש בסוף קדושין סקבא כו'. ובסוכה נ"א ונ"ב מאי תיקון גדול כו' קרא אשכחו ודרש כו' עכשיו שעסוקין בשמחה כו' ע"ש:

6. שערי תשובה על שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תקכט סעיף ד 1820

R. Chaim Mordechai Margulies

[ה*] חייבים ב"ד כו'. עיין בזכרון יוסף שחייב כל מורה בעירו לבטל הרקודין ומחולות ביום טוב כדאיתא בסימן שצ"ח ותקכ"ד אף בלא כלי שיר ובחורים ובתולות אפי' בהה"מ צריך למחות בכל כחו אפי' על חתונות יש לאסור וכן תקנו בכמה מקומות והטילו קנס גדול על העובר ע"ז ע"ש ועיין בשו"ת ח"צ סימן ק' דאפילו אבל לא ילמוד דברים הרעים ומכ"ש שאר כל אדם והבאתי דבריו לקמן סימן תקמ"ח ס"ק ה' עיין שם:

7. שער הציון סימן תקכט ס"ק כא

(כא) ובעונותינו הרבים נתפרץ קלקול זה בזמננו באיזה מקומות גם בימות החול, ועון גדול הוא, ומי שיש בידו למחות בודאי מחוייב למחות:

8. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שלח סעיף ב

(ב) יש מתירים (ח) לומר לעכו"ם לנגן ג' בכלי שיר בחופות. הגה: ואפי' (ט) לומר לעכו"ם ד לתקן הכלי שיר, שרי משום כבוד חתן וכלה, (י) אבל בלא"ה, אסור (מרדכי פרק משילין). ומיהו בזמן הזה (יא) נהגו להקל, מטעם שיתבאר בסי' שאחר זה (יב) ה לענין טפוח ורקוד.

9. רבי עקיבא איגר אורח חיים סימן שלח סעיף ב

[הגה] ומיהו בזה"ז. ע' בזה תוכחות מוסר בתשו' זכרון יוסף בא"ח סי' י"ז:

10. ביאור הלכה סימן שלח סעיף ג

* להקל בכל - עיין במ"ב דהיינו בטיפוח וריקוד סתם ולא ע"י קשקוש זגים וכ"ש ע"י ניגון כלי שיר בודאי איסור גמור הוא ועיין בחידושי רע"א שרמז לעיין בספר זכרון יוסף והשגתיו ב"ה ואעתיק

קצת מדבריו הקדושים במה שהשיב לרב אחד גדול מהר"ר יעקב וז"ל חיל ורעדה אחזתני בכל צרותיהם לי צר על דבר הפרצה הגדולה שעשו פריצי בני עמנו במקומם לעבור בשאט נפש על דת ודין תורתנו הקדושה ודת יהדות ולא לבד החילול יום טוב בעשיית רקודין ומחולות שגזרו ע"ז חז"ל ואפילו באנשים לבד ונשים לבד כדתנן בפרק משילין אין מספקין ואין מרקדין וכו' וכן הוא בשו"ע סימן של"ט ובסימן תקכ"ד וידוע לכל בר לבב דסיפוק וריקוד אפילו בלא כלי שיר ומיני זמר אסור מדינא מחשש שמא יתקן כלי שיר ומכ"ש שאסור ע"י כלי שיר ומנגנים [והרמ"א שכתב שנהגו להקל לא על אופן זה קאי כמו שכתב בא"ר] ובשו"ת שער אפרים סימן ל"ו אוסר אפילו בחוה"מ אלא אף זו שעשו בהאי גיסא חניגא וחוללו במחולות נערים [בני בלי תרבות] עם בתולות ונתערבו בהם גם אנשים ונשי אנשים ושעירים ירקדו שם אוי לנפשם כי גמלו להם רעה לעבור על דת בפרהסיא והתורה חוגרת שק עליהם רחמנא לשזבן מהאי עונשא ולא יעשה כן וכו' והנה מעכ"ת שאלני האם יפה עשה שמיחה בהם וכו' לבל יוסיפו לחטוא ביום טוב השני וכו' תשובה ודאי יפה עשה למחות בכל כחו באנשים כאלה וכו' וכל רב ומורה בעירו מחוייב למחות ולבטל הרקודין והמחולות ביום טוב ומכ"ש בחורים [בני בלי תרבות] ובתולות יחד וק"ו ב"ב של ק"ו להאספסוף אשר בקרבו ותערובות אנשים ונשים כמ"ש לעיל וכמבואר באו"ח סימן תקכ"ט שכתב שם שלא יתערבו אנשים ונשים וידוע דאין חילוק בין נשואות לפנויות לענין זה ואין לך דרגא להסתת יצה"ר ומעלה לזנות יותר מזה שמתבוננים ומביטים [בני בלי תרבות האלה] בפני הנשים והבתולות בעת הרקוד ואוחזין מעשה אבותיהם בידיהם של הנשים וקורא אני עליהם יד ליד לא ינקה מדינה של גיהנם ולפעמים מחבקים ומנשקים למלאות תאותן ובאים לידי מעשה ער ואונן ולפעמים ימתיקו עי"ז סוד יחד להתיחד ביום או בלילה והיה במחשך מעשיהם וח"ו ומלאה הארץ זמה וידוע דרוב הבתולות בזמה"ז כבר הגיע זמנם לראות ולדעת הרמב"ם וכמה פוסקים ראשונים ואחרונים הנוגע בהם לשם חיבה וקירוב בשר עובר על לאו ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב ואפילו קורבא בעלמא אסור והמחבקה והמנשקה לשם תאוה היה לוקה [בימים הקדמונים] כמ"ש הרמב"ם בפכ"א מהלכות א"ב וסמ"ג מצוה שנ"ג ואפילו לרמב"ן שם הרי היה עליו מ"מ מדרבנן כמ"ש בחו"י סימן קפ"ב ובתשו"מ"צ סימן י"ט ובאה"ע ריש סי' כ"א וסי' כ"ב וכ"ה ולענין איסור ערות נדה אין חילוק בין נשואה לפנויה כלל וכמ"ש הרמ"א ביו"ד סי' קפ"ג ופשוט הוא ומרוב פשיטותו לא ניתן לכתבו ורק כדי להוציא מלב ע"ה ובורים שחושבים שאין איסור בפנויה כלל אמנם האמת דאין חילוק וח"ו לא יעלה על הדעת לחלק כללו של דבר אין לך גדר ערוה גדול מזה לבטל המחולות והרקודין של אנשים ונשים יחד בין נשואות ובין פנויות שאין לך דרגא לזנות ומעלה לעריות והרגל לעבירה יותר מזה ואנחנו שקבלנו תורתו מחוייבין לעשות גדר וסייג שלא יעשה כן וכו' ושם בתשובתו נאמר מה שהשיב להגמון אחד ששאלו על ככה והשיב לו שאצלנו הוא עון פלילי ונגד היהדות והראה לו מה דכתיב בשופטים סימן כ"א ויאמרו הנה חג וכו' יצאו בנות שילו לחול במחולות ומדלא כתיב עם בחורים או נערים משמע שהמה הבתולות לבד חוללו יחד ולא עם בחורים וכן כתיב בירמיה סימן ל"א אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו ולא כתיב אז תשמח בתולה עם בחורים במחול וכן כתיב בזכריה י"ב וספדה וכו' ונשיהם לבד ומזה נעשה ק"ו בשעת שמחה ורקוד בהסתת היצה"ר לעבירה [בסוכה דף נ"ב] ולא לחנם אמר איוב ברית כרתי לעיני ומה אתבונן וגו' ושיבח אותו ההגמון על תשובתו ואמר ראיתי כי דבריך טובים ונכוחים וע"פ דתנו אסור להסתכל אפילו בבגדי צבעונין של אשה ומכ"ש להביט בפניה הן בתולה הן נשואה ומהאי טעמא תקנו האב"ד והקהל פה פיורדא ובק"ק מיץ שלא יחוללו הבחורים [בני בלי תרבות] עם הבתולות כלל אפילו על החתונות אלא הבתולות יחוללו בפני עצמן והבחורים יחוללו בפני עצמן וע"ש מה שהאריך עוד בזה:

11. שו"ת זכרון יוסף אורח חיים סימן יז

R. Joseph (Moshe) ben R. Menahem Mendel Steinhardt 1700-1776

להמ"צ ופו"מ דק"ק פלאס:

מאדון השלום שלומים רבים וחסדים טובים וגדולים. ליעקב איש תם יושב אוהלים. אוהלי תורה. משיב מלחמה שערה. קולע אל השערה. דן ידין ומורה. גם הוא יורה. מורה צדק. ומחזיק בדק. כש"ת מוהר"ר יאקב נר"ו. עם סיעת מרחמוהי ה"ה אהו' הקצין פ"ו ור"ה התורני כהר"ר דוד ליב יצ"ו ושאר מנהיגי הקהלה הישרים בלבותם. ומטיבים מעגלותם. עם כל הנלוים אליהם מאנשי מקומם. השלימים ישרים ותמימים יצ"ו:

גי"ה מן יום א' י' הנ"ל לנכון הגיעני ביום ו' עש"ק העבר סמוך להכנסת כלה שבת מלכתא ובקוראי שנים ושלושה דלתות עמדתי מרעיד ומשתומם חיל ורעדה אחזתני ובכל צרותיה' לי צר על הפרצה הגדולה שעשו פריצי בני עמינו במקומם לעבור בשאט בנפש על דת ודין תורתנו הקדושה ודת יהדות. ולא לבד החלול י"ט בעשיית רקודין ומחולות שגזרו על זה חז"ל ואפילו באנשים לבד ונשים לבד כדתנן במ' ביצה פרק משילין [ל"ו ע"ב] אין מספקין ואין מרקדין כו' וכן הוא בש"ע א"ח בסימן של"ט [סעי' ג'] ובהלכות י"ט ס' תקכ"ד [סעי' א'] וידוע לכל בר לבב דסיפוק וריקוד אפי' מבלי כלי שיר ומיני זמר אסור מחשש שמא יתקן כלי שיר ומכ"ש שאסור ע"י כלי זמרים ומנגנים ובשו"ת שער אפרים סי' ל"ו אוסר אפילו בכה"מ יע"ש. אלא אף זו שעשו בהאי גיסא חניגא וחללו במחולות נערים עם בתולות ונתערבו בהם גם אנשים ונשי אנשים ושעירים ירקדו שם אוי לנפשם כי רעה גמלו להם לעבור על דת יהדות בפרהסי' והתורה חוגרת שק עליהם רחמנא לשיזבן מהאי עונשא ולא יעשה כן עוד בישראל. והנה מעכ"ת שאלני האם יפה עשה שמיחה בהם וגם גזר עליהם חרם לבל יוסיפו לחטוא ביום טוב השני ורק כי הפושעים פקרו ועברו על החרם והתריזו נגדו ונגד מנהיגי הקהלה ולאחר שהוכרזו באיסור הלשינום אצל השררה שם עד שהוכרח החזן להתיר איסורו וכ"ש דפקרי טפי בתר הכי ושתו כבודו לכלימה בדברי קנטורים וכדי בזיון וקצף ואחד מאבות הבנים משחיתים הי' במעל הזה בראשונה:

תשובה ודאי יפה עשה למחות בכל כחו באנשים כאלה החוטאים בנפשותם וכך נאה ויאה לנו לעשות וכל רב ומורה בעירו מחויב למחות בכל כחו ולבטל הרקודין והמחולות בי"ט ומכ"ש בחורים ובתולות יחד וק"ו בן בנו של ק"ו להאספסוף אשר בקרבו ותערובות אנשים ונשים כמ"ש לעיל וכמבואר בא"ח סוף סימן תקכ"ט שכתב שם שלא יתערבו אנשים ונשים וידוע דאין חלוק בין נשואים ופנויו' לענין זה. ואין לך דרגא להסתת יצר הרע ומעלה לזנות יותר מזה שמתבוננים ומביטים בפני הנשים והבתולות בשעת הריקוד ואוחזין מעשה אבותיהם בידיהם של הנשים וקורא אני עליהם יד ליד לא ינקה מדינה של גהינם ולפעמי' מחבקים ומנשקים אותן למלאות תאותן ובאים לידי מעשה ער ואונן ולפעמים ימתיקו עי"ז סוד יחד להתיחד ביום או בלילה והי' במחשך מעשיהם וח"ו ומלאו הארץ זימה. וידוע דרוב הבתולות בזמן הזה כבר הגיע זמנם לראות ולדעת הרמב"ם וכמה פוסקים ראשונים ואחרונים הנוגע בהם לשם חיבה וקירוב בשר עובר על לאו ולאשה בנדת טומאתה לא תקרב ואפילו קריבה בעלמא אסור והמחבקה ומנשקה לשם תאוה לוקה כמ"ש הרמב"ם בפרק כ"א מה' איסורי ביאה [הל' א'] וסמ"ג מצוה [צ"ל ספר המצוות ל"ת] שנ"ג ואפילו לדעת הרמב"ן [שם בהשגותיו] דנחלק עליו וס"ל דאינו לוקה הרי מ"מ כתב דלוקין אותו מכות מרדות מדרבנן וכמ"ש בשו"ת חו"י סי' קפ"ב ובשו"ת מעיל צדקה סימן י"ט ובש"ע אבן העזר ריש סימן כ"א וריש סימן כ"ב וכ"ה. ולענין איסור ערות נדה אין חילוק בין נשואה לפנוי' כלל וכמ"ש הרמ"א בריש סימן קפ"ג בורה דיעה ופשוט הוא ומרוב פשיטתו לא הי' צריך לכותבה ורק כדי להוציא מלב עמי הארץ ובורים שחושבים דאין איסור כ"כ בפנוי' אמנם האמת דאין חילוק וח"ו לעלות ע"ד לחלק:

כללו של דבר אין לך גדר ערוה גדול מזה לבטל המחולות וריקודין אנשים ונשים יחד בין נשואי' ובין פנוי' שאין לך דרגא לזנות ומעלה לעריות והרגל לעבירה יותר מזה ואנחנו עם ה' שקבלנו תורתו בהר סיני מחויבין לעשות גדר וסייג שלא יעשו כן בישראל עוד. ולפענ"ד לא יפה עשו מעכ"ת שחזרו וביטלו כרוז האיסור על הנערים המנוערים מן המצות מיראת עונש מן השררה יר"ה כי מחויבין אנו להכניס א"ע לכל הפחות בעונש הפסד ממון כדי לקיים תקנה שנעשה מאתנו לגדור פרצה הנעשה בישראל ואהבת כו' בכל מאודך בכל ממונך כו' ועיין בשו"ת חוות יאיר סי' קמ"א ובכה"ג נאמר כי

היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים ויגיע לכבוד תורתנו הקדושה שלא תתחלל ח"ו ע"י המון עמי הארץ ופושעים ישמדו יחדיו:

והנה כל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף כי בתחלת בואי לק"ק נידרענהיים במדינות עלזוס שהייתי אב"ד שם בשתי מדינות נאמר לי במסיח לפי תומם שמנהג הבחורים והנערים שם לשמוח ברגל בעשיית רקודין ומחולות עם בתולות מחוללות במעשה הוללות ותכף בערב י"ט הי' פקודתי ע"י השמש ב"ד בקנס עשרה ר"ט חצי לשררה יר"ה וחצי לצדקה לבלתי יעשו כן ושלחו אלי שהם השיגו כבר רשיון מן השררה יר"ה ולא אוכל לבטל דבריו יען כי עי"ז ימכר בבית אושפיזא שמחוללין שם יין הרבה אשר שייך להשררה מכל מדה ומדה שמוכר דבר קצוב ושלחתי אליהם כל הרוחות שבעולם לא יזיזו אותי ממקומי לבטל דברי ואין השרר' רשאי לבטל אותנו מן דת יהדות כי ת"ל ב"ה הקיסר יר"ה ושאר מלכי ארץ אשר אנחנו חוסים בצילם נתנו לנו בכל מקומות מושב ישראל החירות להקים מצות תורתנו הקדושה ולענוש הפוקרים והרוצה לבטל אפילו מצוה קלה. סוף דבר הלכו אל השררה והלשינו עלי והשררה שם שלח אלי בכבוד גדול ללכת אליו וכן עשיתי ושאלני מדוע ככה עשיתי ואמרתי לו מפני שהוא עון פלילי ונגד דת יהדות כמבואר בכמה מקומות בתלמוד שלנו ובפוסקים וספרי מוסר ומפני שהי' בקי בעשרים וארבע אמרתי לו כתיב בספר שופטים סימן כ"א [פס' כ"א] ויאמרו הנה חג כו' יצאו בנות שילו לחול במחולות כו' ומדלא כתב עם בחורים או נערים משמע שהמה הבתולות לבד חללו יחד ולא עם בחורים וכן כתיב בירמי' סימן ל"א [פס' י"ב] אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדיו ולא כתיב אז תשמח בתולה עם בחורים במחול וכתיב זכרי' י"ב [פס' י"ב] וספדה כו' ונשיהם לבד ומזה נעשה ק"ו בשעת שמחה ורקוד בהסתת היצר הרע לעבירה במ' סוכה ריש דף נ"ב ולא לחנם אמר איוב סי' ל"א [פס' א'] ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה וע"פ דתנו אסור להסתכל אפי' בבגדי צבעונים של אשה ומכ"ש להביט בפני' הן בתולה והן נשואה. ומהאי טעמא תקנו האב"ד והקהל י"ץ פה ק"ק פיורדא ובק"ק מיץ יע"א שלא יחוללו הבחורים עם הבתולות כלל אפילו על החתונות ובקנס גדול להעובר ע"ז וכן הוא ע"ע המנהג שם לחולל הבתולות יחד במקום מיוחד וכן הבחורים ישמחו בפני עצמם במקום מיוחד וח"ו לערב בחורים עם בתולות והלואי שיעשו כן בכל מקומות ישראל אלא שקשה לבטל מנהגם על החתונות אמנם עכ"פ ביום טוב כבר נתפשט ברוב מקומות ישראל שאין שם פושעים ופריצים לאסור המחולות בי"ט בקנס ועונש גדול מפני שהוא נגד דתינו דת יהדות. והשררה הנ"ל אמר לי קאלוס ראה כי דברי' טובים ונוחי' ומ"מ רוצה לכתוב לשררה אחת מכירה ומיודעה דק"ק מיץ וכן עשה ולאחר שקיבל תשובה שלח אחרי ואמר לי שאותה השררה כתב לו כי אמת ונאמנים דברי כי ישראל קדושים הם ושיבח מאוד בכתבו את דתינו ומנהגנו:

ומעתה ומעכשיו יראו כי יפה עשו לאסור הסכלות וההוללות הנ"ל ולגזור עליהם חרם אם יעברו ולהכריזם והעוברים והמבטלים דבריו ומחזיקי' ידי הנערים הפריצים המה בלי ספק מוחרמים ומנוודים לשמים וחייבים עונש גדול מאוד על שחללו כבוד תורתנו הקדושה וביזו את כבודו עם כבוד הר"ה ומנהיגי' שי' שדינם בעירם כתלמיד חכם. אשר ע"כ מחויבים לבקש ממנו תוך שלשים יום מעת שישמעו את דברי האלה מחילת שמים ומחילתו בלב שלם עם התרת חרם ונידוי ואיסור שלו עליהם כי מה שהוציאם החזן בפקודת השררה יר"ה אין בו ממש ועדיין עומדים באיסור וחרם הקדום עד שיעשו תשובה שלימה ויבקשו מחילה כנ"ל בלב שלם ואם לא יעשו כן בודאי יחול עליהם החרם לעולם בעולם הזה ובעה"ב. ואם יתנו כתף סוררת לבלתי שמוע לדברינו אראה אי"ה כדת מה לעשות בצרוף בית דיני לפרסם קלונם ברבים פה ולכתוב גם לשארי רבנים מקומות הסמוכים לעשות כמותינו ויבדלו מקהל עדת ישראל וקנאת ה"צ תעשה זאת למען הקים את תורתנו הקדושה ולהעמיד את הדת על תלה בכל מקומות מושב אחינו ב"י והנשארים ישמעו וייראו ולא יזידון עוד לעשות כדברים הרעים האלה. ובגלל הדבר הזה יברכנו ה'. וישים שלום בגבולנו. ויצוה ברכתו אתנו. וישלח לנו את משיחנו. ב"ב. אכ"ר. כ"ד הד"ש כל הימים. בלב תמים. הקטן יוסף משטיינהרט חפ"ק הנ"ל ואגפ':